

Manuál k nástroji Screening - Bezpečné prostředí pro asistenta pedagoga

Charakteristika:

Jedná se o 1 list oboustranného záznamového archu pro asistenta pedagoga (dále AP), do něhož AP zapisuje bodové hodnoty jednotlivých položek screeningů. Hodnocení zapisuje pocitově AP, přičemž se jedná o **orientační sebesouzení**.

AP spolupracuje průběžně především s třídním učitelem (dále TU), dále pak s rodiči dítěte/děti, dítětem/děti, vedením školy, případně výchovným poradcem. Jedná se většinou o konzultace ve dvojici.

Čas na vyplnění s průběžnou diskusí s **TU zabere 30-40 minut**, pokud screening provádí AP sám, bude doba kratší. Lze začít po měsíci práce s dítětem. Při příliš brzké době vyplnění by byl screening hrubě zkreslený - i když by poskytl reálný obraz aktuálního stavu připravenosti AP na danou situaci (viz níže možnost vstupního screeningů).

Postup:

Doporučuje se vyplňovat screening s TU, případně s přímým nadřízeným. AP sám nemá odstup, zásadní je to, na čem se dle výsledku následně domluví AP s TU. Screening má 4 oblasti po 5 výrocích. Obsahuje 20 výroků, které je možné ohodnotit 1-5 body (5 bodů je ideální stav). Maximální (ideální) počet bodů je 100, lze si ho převést na procenta. Škála hodnocení výroků je přibližně následující:

- 1 = s výrokem zcela nesouhlasím
- 2 = s výrokem spíše nesouhlasím
- 3 = jsem na půl cesty: souhlasím i nesouhlasím
- 4 = s výrokem spíše souhlasím
- 5 = s výrokem zcela souhlasím

Do čtvercových rámečků se wpisuje číselná hodnota hodnocení výroku, lze průběžně sčítat, psát poznámky. Pod každým výrokiem jsou 2 upřesňující detaily - lze vpisovat. Orientační bodové/procentuální vyhodnocení screeningů je přibližně následující:

- » 100-81 = dítě má vytvořené velmi bezpečné prostředí, ve kterém se může cítit dobře a dále se rozvíjet
- » 80-61 = dítě má vytvořené poměrně bezpečné prostředí, ve kterém ale mohou být pro něj znepokojující detaily, jež ho brzdí ve vývoji
- » 60-41 = dítě je jednou nohou v bezpečném prostředí, druhou nohou je však „na trní“ a ve střehu, stagnuje
- » 40-21 = ačkoli má dítě občas pocit, že je vše, jak má být, celkově se může cítit velmi nejistě a zranitelně, může pro něj být těžké do školy vůbec „dojít“
- » 20-0 = dítě není v bezpečném prostředí, může začít sabotovat školní docházku, může docházet ke konfliktům v rámci třídy

Varianty, komentáře:

Doporučuje se vstupní screening (tj. vyplnění před započítáním práce s dítětem – AP si uvědomí, co vše je dobré zajistit, na co myslet). Při vstupním screeningu se není třeba děsit nízkého skóre. Má ukázat mezery v nastavení bezpečného prostředí – AP spolu s TU na ně zareagují.

Členové vedení školy by měli být o provádění screeningu informováni, s výsledky pak seznamováni. S případnými znepokojivými poznatky pak bez otálení. S výsledky screeningu lze seznámit rodiče.

Je vhodné screening provádět průběžně (např. měsíčně, kvartálně, pololetně, ročně) – dohodnou se AP s TU.

FAKTORY ÚSPĚCHU:

- » dobrá spolupráce všech zúčastněných, především TU
- » aktivní přístup AP
- » altruismus a empatie AP
- » dobrá a adekvátní komunikace AP

RIZIKA:

- » někdo ze spolupracujících osob screeningu nevěří, případně neposkytuje směrodatné informace (v takovém případě lze apelovat na TU, případně na vedení školy)
- » podcenění či nadhodnocení položek a jejich následné nesprávné zapsání do screeningu (tomuto by měla bránit spolupráce s TU)

Zdroj: Kolektiv autorů projektu Podpora společného vzdělávání v pedagogické praxi (APIV B), NPI ČR, 2020.

